

เรียน ผู้จัดการ

สถาบันการเงินเฉพาะกิจทุกแห่ง

ที่ ธปท.ผนส2.ว.1198/2564 เรื่อง นำส่งประกาศและแนวปฏิบัติธนาคารแห่งประเทศไทย
จำนวน 5 ฉบับ

ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ได้ออกหลักเกณฑ์การกำกับดูแลสำหรับสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFIs) เพื่อยกระดับการดำเนินการของ SFIs ให้มีประสิทธิภาพ มั่นคงปลอดภัย และสามารถดำเนินการตามพันธกิจได้อย่างยั่งยืนอย่างต่อเนื่อง โดยครั้งนี้ ธปท. เห็นควรออกหลักเกณฑ์กำกับดูแล SFIs จำนวน 5 ฉบับ ซึ่งจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2565 เป็นต้นไป สรุปสาระสำคัญดังนี้

1. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนส. 12/2564 เรื่อง หลักเกณฑ์การให้บริการผ่านช่องทางโทรศัพท์และช่องทางดิจิทัลของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

ปัจจุบันการให้บริการผ่านช่องทางโทรศัพท์และช่องทางดิจิทัลของ SFIs มีการพัฒนาและขยายการให้บริการอย่างต่อเนื่อง ธปท. จึงออกหลักเกณฑ์เพื่อส่งเสริมให้ SFIs ให้บริการดังกล่าวภายใต้ขอบเขตตามกฎหมายจัดตั้งและที่กระทรวงการคลังกำหนดได้อย่างเหมาะสม โดยมีกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ มีแนวทางดูแลและคุ้มครองผู้ใช้บริการอย่างเป็นธรรม และมีความพร้อมด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โดย SFIs ต้องขออนุญาตจาก ธปท. หากจะนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในครั้งแรกหรือการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีอย่างมีนัยสำคัญ

2. แนวปฏิบัติธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง การบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

ธปท. มุ่งหวังให้ SFIs ให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ มีการสร้างและพัฒนากรอบการกำกับดูแลด้านความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ เพื่อส่งเสริมให้ SFIs เป็นองค์กรที่มีสภาพแวดล้อมในการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ มีระบบการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการที่มีประสิทธิภาพ และมีการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณชนอย่างเพียงพอ ทั้งนี้ เพื่อช่วยให้ SFIs สามารถป้องกันและลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นได้ และช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน รวมถึงสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ใช้บริการหรือประชาชน

3. แนวปฏิบัติธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง การบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Management: BCM) และการจัดทำแผนรองรับการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง (Business Continuity Plan: BCP) ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

ธปท. กำหนดแนวทางในการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจซึ่งครอบคลุมเรื่องการจัดทำนโยบาย BCM และกระบวนการในการดำเนินการเพื่อรองรับเหตุการณ์หยุดชะงักทางธุรกิจ ตั้งแต่การระบุและประเมินความเสี่ยง การจัดทำแผน BCP การดำเนินการตามแผน ตลอดจนการติดตามและประเมินผล

สนสว40-คส000 01-256412 07

คส000	วันที่ ๗ ธ.ค. 2564
-------	--------------------

เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้ให้บริการว่า หากมีเหตุการณ์ที่ทำให้การปฏิบัติงานตามปกติต้องหยุดชะงักเกิดขึ้น ธุรกรรมงานที่สำคัญ (Critical Business Functions) ของ SFIs จะสามารถให้บริการได้อย่างต่อเนื่องหรือกลับมาดำเนินการตามปกติภายในเวลาที่เหมาะสม และลดผลกระทบหรือความสูญเสียทางธุรกิจที่อาจเกิดขึ้น

4. แนวปฏิบัติธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง การกำกับการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ (Compliance) ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

ธปท. กำหนดแนวทางในการบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ โดยครอบคลุมเรื่องโครงสร้างและสายการบังคับบัญชา การจัดตั้งฝ่ายงานกำกับการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้เกี่ยวข้องทุกระดับให้มีความชัดเจนและสอดคล้องกับหลักการ แบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบ 3 ระดับ (3 Lines of Defense) ตลอดจนส่งเสริมให้ SFIs มีเครื่องมือและระบบงานที่เพียงพอและเหมาะสม เพื่อลดความเสี่ยงที่จะปฏิบัติฝ่าฝืนกฎหมายหรือหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงหรือฐานะทางการเงินของ SFIs ได้

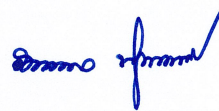
5. แนวปฏิบัติธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง การปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน (Internal Audit) ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

ธปท. ออกแนวปฏิบัติฉบับนี้ เพื่อให้ SFIs ถือปฏิบัติเพิ่มเติมจากระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยคณะกรรมการตรวจสอบและหน่วยตรวจสอบภายในของรัฐบาลกิจ โดยเพิ่มความชัดเจนเรื่องบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของสายงานตรวจสอบภายใน เพื่อสนับสนุนให้หน่วยงานตรวจสอบภายใน ปฏิบัติงานได้อย่างเป็นอิสระ โปร่งใส และมีประสิทธิภาพ

ธปท. จึงขอส่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนส. 12/2564 เรื่อง หลักเกณฑ์ การให้บริการผ่านช่องทางโทรศัพท์และช่องทางดิจิทัลของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ลงวันที่ 4 ตุลาคม 2564 ซึ่งได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม 138 ตอนพิเศษ 287 ง ลงวันที่ 22 พฤศจิกายน 2564 และแนวปฏิบัติธนาคารแห่งประเทศไทย จำนวน 4 ฉบับ มาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(นายรณดล นุ่มนนท์)

รองผู้ว่าการ ด้านเสถียรภาพสถาบันการเงิน

ผู้ว่าการ แทน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนส. 12/2564 เรื่อง หลักเกณฑ์การให้บริการผ่านช่องทางโทรศัพท์และช่องทางดิจิทัลของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ลงวันที่ 4 ตุลาคม 2564
 2. แนวปฏิบัติธนาคารแห่งประเทศไทย จำนวน 4 ฉบับ

ฝ่ายนโยบายและกำกับสถาบันการเงิน 1, ฝ่ายนโยบายและกำกับสถาบันการเงิน 2

โทรศัพท์ 0 2283 6876 (ประกาศฯ)

0 2283 5806 (แนวปฏิบัติ Operational Risk และแนวปฏิบัติ BCM และ BCP)

0 2283 6045 (แนวปฏิบัติ Compliance และแนวปฏิบัติ Internal Audit)

อีเมล BPC-RPD1@bot.or.th (ประกาศฯ), CGOP-RPD2@bot.or.th (แนวปฏิบัติฯ)

แนวปฏิบัติธนาคารแห่งประเทศไทย
เรื่อง การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (Internal Audit)

7 ธันวาคม 2564

ธนาคารแห่งประเทศไทย

จัดทำโดย

ฝ่ายนโยบายและกำกับสถาบันการเงิน 2

ธนาคารแห่งประเทศไทย

โทรศัพท์ 0 2283 6045

e-mail: RPD2@bot.or.th

สนสว40-คส00001-25641207

คส000	วันที่ 7 ธ.ค. 2564
-------	--------------------

แนวปฏิบัติธนาคารแห่งประเทศไทย
เรื่อง การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (Internal Audit)

1. เหตุผลในการออกแนวปฏิบัติ

จากสถานการณ์ปัจจุบันที่สถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทางการเงินซึ่งเป็นผลมาจากความผันผวนของภาวะเศรษฐกิจ กฎเกณฑ์ทางการที่เข้มงวดมากขึ้น ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่เข้ามามีบทบาทในการสร้างนวัตกรรมทางการเงิน ล้วนแล้วแต่เป็นสาเหตุให้ธุรกิจสถาบันการเงินมีความซับซ้อนและมีความเสี่ยงสูงขึ้น ดังนั้น สถาบันการเงินเฉพาะกิจจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยหน่วยตรวจสอบภายในและผู้ตรวจสอบภายในถือเป็นกลไกสำคัญในการประเมินประสิทธิภาพและความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ และควรมีบทบาทหน้าที่ในเชิงรุก (Proactive) เพิ่มขึ้น เพื่อสนับสนุนให้การกำกับดูแล การบริหารจัดการความเสี่ยง และการดำเนินงานของสถาบันการเงินเฉพาะกิจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นถึงความจำเป็นในการออกแนวปฏิบัติธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของสถาบันการเงินเฉพาะกิจเป็นการเฉพาะ เพื่อยกระดับมาตรฐานระบบการควบคุมภายใน (Internal Control System) และการตรวจสอบภายใน (Internal Audit) ซึ่งเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งของการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Good Corporate Governance) โดยแนวปฏิบัติฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้การตรวจสอบภายในของสถาบันการเงินเฉพาะกิจมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น และเพิ่มความชัดเจนเกี่ยวกับบทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบ ของผู้ที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่ระดับคณะกรรมการตรวจสอบ และฝ่ายจัดการทุกระดับ ตลอดจนเพื่อให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจทุกแห่งใช้เป็นมาตรฐานในการปฏิบัติงานขององค์กรและหน่วยตรวจสอบภายใน

2. ขอบเขตการบังคับใช้

แนวปฏิบัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับกับธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย และบริษัทประกันสินเชื่อบุคคลขนาดใหญ่

3. เนื้อหา

3.1 คำจำกัดความ

ในแนวนโยบายฉบับนี้

“สถาบันการเงินเฉพาะกิจ” หมายความว่า สถาบันการเงินของรัฐที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น ได้แก่ ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย และบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม

“หน่วยงาน” หมายความว่า หน่วยตรวจสอบภายใน

“ผู้บริหารสูงสุด” หมายความว่า ผู้อำนวยการ กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีอำนาจหน้าที่ทำนองเดียวกันในสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

“ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงาน” หมายความว่า หัวหน้าหน่วยงาน และผู้ตรวจสอบภายใน ซึ่งได้รับการแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน

3.2 หลักการการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

เพื่อให้งานตรวจสอบภายในมีมาตรฐานเดียวกันและเกิดความชัดเจนในการปฏิบัติงาน สถาบันการเงินเฉพาะกิจควรจัดให้มีรูปแบบโครงสร้างองค์กรและสายการบังคับบัญชา และกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องให้เอื้อต่อการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความอิสระ (Independence) ไม่เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ (Conflict of Interest) และมีความโปร่งใส (Transparency) นอกจากนี้ สถาบันการเงินเฉพาะกิจยังควรพัฒนารูปแบบและวิธีการตรวจสอบในเชิงรุกมากขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินธุรกิจและการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจการเงินปัจจุบัน

3.3 หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจปฏิบัติงานตรวจสอบภายในตามที่ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยคณะกรรมการตรวจสอบและหน่วยตรวจสอบภายในของรัฐวิสาหกิจกำหนด และให้ปฏิบัติตามข้อกำหนดในแนวนโยบายฉบับนี้เพิ่มเติม

3.3.1 โครงสร้างองค์กรและสายการบังคับบัญชา

ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจกำหนดรูปแบบโครงสร้างองค์กรและสายการบังคับบัญชาให้เหมาะสมกับขนาด ลักษณะและความซับซ้อนของธุรกิจ และขอบเขตของกิจกรรมของสถาบันการเงินเฉพาะกิจแต่ละแห่ง โดยยังคงหลักการในการควบคุม กำกับ และตรวจสอบ (Three Lines of Defense) เพื่อให้มีกลไกการตรวจสอบถ่วงดุลที่เหมาะสม (Check and Balance) รวมถึงสถาบันการเงินเฉพาะกิจควรกำหนดบทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบผู้บริหารสูงสุด และผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานให้ชัดเจน เพื่อลดความสับสนในการปฏิบัติงานจริง

3.3.2 บทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบผู้บริหารสูงสุด และผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงาน

(1) บทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบ

(1.1) อนุมัติแผนการตรวจสอบภายใน (Audit Plan) และการเปลี่ยนแปลงแผนการตรวจสอบภายในที่มีนัยสำคัญ

(1.2) อนุมัติการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน (Audit Manual) และแนวการตรวจสอบ (Audit Program) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน รวมทั้งควรมีการทบทวนคู่มือการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในและแนวการตรวจสอบอย่างน้อยปีละครั้ง ทั้งนี้ คณะกรรมการตรวจสอบสามารถมอบหมายอำนาจการอนุมัติการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน (Audit Manual) และแนวการตรวจสอบ (Audit Program) โดยที่ไม่ขัดกับกฎหมายหรือหลักเกณฑ์ทางการอื่น

(1.3) ประชุมหารือกับหัวหน้าหน่วยงานโดยไม่มีฝ่ายจัดการอยู่ด้วยอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อหารือในประเด็นสำคัญ เช่น ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ข้อสงสัยกรณีที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือกฎเกณฑ์ต่าง ๆ และข้อสงสัยกรณีที่มีการทุจริต หรือมีประเด็นผิดปกติ หรือมีข้อบกพร่องสำคัญในระบบการควบคุมภายใน เป็นต้น

(1.4) รับทราบประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานตรวจสอบภายใน ซึ่งอย่างน้อยควรครอบคลุมเรื่อง ดังนี้

(1.4.1) ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน และความคืบหน้าในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

(1.4.2) แผนการปรับปรุงแก้ไขข้อจำกัดในการปฏิบัติงาน
ตรวจสอบภายใน ข้อบกพร่องที่หน่วยงานตรวจพบ และผลการปฏิบัติตามแผนการปรับปรุงข้างต้น

(1.4.3) การเปิดเผยรายงานผลการตรวจสอบและกระดาดำทำการ
ให้แก่บุคคลภายนอก

(1.5) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่คณะกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ
มอบหมาย

(2) บทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บริหารสูงสุด

(2.1) ดูแลและส่งเสริมความเป็นอิสระของหน่วยงาน ตลอดจนสื่อสาร
ให้ผู้บริหารและพนักงานในสถาบันการเงินเฉพาะกิจทุกระดับทราบถึงความสำคัญ บทบาท หน้าที่และ
ความรับผิดชอบของหน่วยงานอย่างทั่วถึงและชัดเจน

(2.2) ให้ความเห็นชอบแผนการปรับปรุงแก้ไขข้อจำกัดในการปฏิบัติงาน
ตรวจสอบภายใน และข้อบกพร่องที่หน่วยงานตรวจพบ รวมทั้งติดตามความคืบหน้าและรายงาน
การปฏิบัติตามแผนดังกล่าวต่อคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อทราบ

(2.3) อนุมัติการเปิดเผยรายงานผลการตรวจสอบและกระดาดำทำการ
ให้กับบุคคลภายนอกที่ไม่ใช่การเปิดเผยแก่ผู้ตรวจสอบภายนอก หรือธนาคารแห่งประเทศไทย หรือ
เป็นการเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ และเมื่ออนุมัติการเปิดเผยรายงาน
ดังกล่าวแล้ว ให้แจ้งคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อทราบด้วย

(2.4) สอบทานความเป็นอิสระของผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานในการ
เข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ และการได้รับความร่วมมือในการชี้แจงข้อมูลจากส่วนงานรับตรวจ

(2.5) ประเมินและสอบทานความเหมาะสมและเพียงพอของทรัพยากร
ด้านการตรวจสอบภายใน เช่น จำนวนและคุณสมบัติผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงาน และเครื่องมือที่จำเป็น
สำหรับการตรวจสอบภายใน

(2.6) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่คณะกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ
หรือคณะกรรมการตรวจสอบมอบหมาย

(3) บทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงาน

ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานมีสิทธิเข้าถึงการปฏิบัติงาน สินทรัพย์ ข้อมูล และเอกสารหลักฐานของส่วนงาน รับตรวจเท่าที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน และมีบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบ ดังนี้

(3.1) บทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบของหัวหน้าหน่วยงาน

(3.1.1) พิจารณาการจัดทำกฎบัตร แผนการตรวจสอบภายใน (Audit Plan) คู่มือการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน (Audit Manual) และแนวการตรวจสอบ (Audit Program) ก่อนเสนอฝ่ายจัดการและคณะกรรมการตรวจสอบพิจารณาอนุมัติ

(3.1.2) ประเมินประสิทธิภาพของกระบวนการตรวจสอบและเครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบ รวมทั้งพิจารณาปรับแผนการตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

(3.1.3) ทบทวนและปรับปรุงกระบวนการแก้ไขประเด็นปัญหาที่พบจากการตรวจสอบ และการปฏิบัติตามคำสั่งการของธนาคารแห่งประเทศไทยหรือหน่วยงานรัฐอื่น

(3.1.4) ติดตามการปฏิบัติงานของหน่วยงาน ผลการตรวจสอบ ประเด็นสำคัญ และความคืบหน้าในการแก้ไขปัญหาที่พบจากการตรวจสอบให้เป็นไปตามที่ตารางเวลา (Time Frame) กำหนดไว้ โดยคำนึงถึงลักษณะและความซับซ้อนของงานเป็นสำคัญ

(3.1.5) จัดให้มีการประเมินคุณภาพของกระบวนการตรวจสอบภายใน โดยให้หน่วยงานประเมินตนเองเป็นประจำทุกปี และใช้บุคคลที่เป็นอิสระจากองค์กรภายนอก ประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในอย่างน้อยทุก 3 - 5 ปี ทั้งนี้ จะต้องเปิดเผยขอบเขตและความถี่ของการประเมินดังกล่าว ประเด็นขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้น ข้อเสนอของผู้ประเมิน และแผนการปรับปรุงแก้ไข เป็นต้น

(3.1.6) สอบทานงานตรวจสอบให้ครอบคลุมและเหมาะสมกับปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor) รวมถึงพิจารณาขยายหรือลดขอบเขตงานตรวจสอบ โดยควรบันทึกเหตุผลที่ใช้ประกอบการตัดสินใจไว้เป็นลายลักษณ์อักษร

(3.1.7) สอบทานการปฏิบัติงานของหน่วยงานให้สอดคล้องกับมาตรฐานการตรวจสอบภายในที่ดี เช่น Standards for the Professional Practice of Internal Auditing ของ Institute of Internal Auditors เป็นต้น

(3.1.8) จัดให้มีการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรของหน่วยงาน ให้มีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์อย่างเพียงพอ รวมทั้งพิจารณาอนุมัติงบประมาณสำหรับการดำเนินการดังกล่าว

(3.1.9) จัดทำเกณฑ์การคัดเลือกผู้ตรวจสอบภายในให้เหมาะสม และสอดคล้องกับทักษะการทำงาน

(3.1.10) รายงานคณะกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ หรือคณะกรรมการตรวจสอบได้ทันทีที่พบปัญหาหรือประเด็นสำคัญที่อาจส่งผลกระทบต่อฐานะ การดำเนินงานหรือชื่อเสียงของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

(3.1.11) รายงานข้อมูลต่อธนาคารแห่งประเทศไทย ตามรายละเอียดในข้อ 3.3.4

(3.1.12) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับอายุการเก็บรักษาเอกสาร ให้ชัดเจน โดยให้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานภายในของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ และ กฎหมายหรือหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกำหนด

(3.2) บทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ตรวจสอบภายใน

(3.2.1) จัดทำกฎบัตร แผนการตรวจสอบภายใน (Audit Plan) คู่มือการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน (Audit Manual) และแผนการตรวจสอบ (Audit Program) ให้ครอบคลุมการตรวจสอบในทุกกิจกรรมและระบบงานสำคัญของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ และสอดคล้อง กับกลยุทธ์ ลักษณะและความซับซ้อนของธุรกิจ และการบริหารจัดการความเสี่ยงของสถาบันการเงิน เฉพาะกิจในภาพรวม

(3.2.2) ประเมินประสิทธิภาพของระบบงานต่าง ๆ เช่น ระบบ การบริหารความเสี่ยง ระบบงานเทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบการควบคุมภายใน และการกำกับดูแล กิจกรรมที่ดีของส่วนงานรับตรวจให้มีความเหมาะสมและมีประสิทธิผล ตลอดจนประเมินความเพียงพอ ของข้อมูลและเครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบ

(3.2.3) ติดต่อสื่อสารและประสานงานกับฝ่ายงานภายในและ หน่วยงานภายนอกเกี่ยวกับแผนการตรวจสอบ การกำหนดขอบเขตงานตรวจสอบ และการสอบทาน กระบวนการควบคุมภายในเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและไม่ซ้ำซ้อน โดยที่ ผู้ตรวจสอบภายในยังต้องคงไว้ซึ่งความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่

(3.2.4) รายงานผู้บริหารของส่วนงานรับตรวจทราบก่อนดำเนินการ กรณีผู้ตรวจสอบภายในได้รับการร้องขอจากส่วนงานรับตรวจ ให้เสนอความเห็นหรือให้คำปรึกษาในการออกผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินต่าง ๆ และระบบงานใหม่ โดยที่ผู้ตรวจสอบภายในยังต้องคงไว้ซึ่งความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่

(3.2.5) ติดตามการแก้ไขปรับปรุงตามคำสั่งการของธนาคารแห่งประเทศไทย หรือหน่วยงานรัฐอื่น โดยควรรายงานให้ผู้บริหารสูงสุดและคณะกรรมการตรวจสอบทราบอย่างสม่ำเสมอ แต่หากไม่พบการแก้ไขปรับปรุงดังกล่าวให้รายงานผู้บริหารสูงสุด คณะกรรมการตรวจสอบและธนาคารแห่งประเทศไทย หรือหน่วยงานรัฐอื่นทราบโดยเร็ว

(3.2.6) ติดตามข้อร้องเรียน และความคับข้องใจในการดำเนินคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของหน่วยงานรัฐอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งตรวจสอบกระบวนการในการติดตามความคับข้องใจข้อร้องเรียนและการดำเนินคดี ที่สถาบันการเงินเฉพาะกิจกำหนดให้ฝ่ายงานอื่นทำหน้าที่ดังกล่าวโดยตรง

(3.2.7) รายงานข้อจำกัดจากการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในเป็นลายลักษณ์อักษรให้คณะกรรมการตรวจสอบทราบ เช่น ไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลที่จำเป็น หรือไม่ได้รับความร่วมมือจากส่วนงานรับตรวจ เป็นต้น

(3.2.8) สอบทานรายการที่มีใช้รายงานปกติที่มีนัยสำคัญในรอบปีที่ผ่านมา โดยพิจารณาความสมเหตุสมผลของการทำรายการดังกล่าว ผลกระทบต่อฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และความถูกต้องครบถ้วนในการเปิดเผยข้อมูล

(3.2.9) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย

3.3.3 คุณสมบัติของผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงาน ควรมีคุณสมบัติอย่างน้อยดังนี้ และต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความอิสระ และไม่ขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่อาจเกิดจากหน้าที่การงานและความสัมพันธ์ส่วนตัว

(1) มีความรู้ความสามารถหลากหลายให้เหมาะสมกับขอบเขตของงาน เช่น ด้านการเงิน ด้านบัญชี ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านบริหารธุรกิจ ด้านการตรวจสอบภายใน ด้านมาตรฐานวิชาชีพการตรวจสอบ รวมถึงมีความรู้ความเข้าใจกฎหมายและหลักเกณฑ์ทางการที่เกี่ยวข้อง

(2) พัฒนาความรู้และทักษะต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสภาพแวดล้อมทางการเงิน และกฎหมาย กฎเกณฑ์ทางการ นโยบาย และระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

3.3.4 การรายงานข้อมูลต่อธนาคารแห่งประเทศไทย

ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจจัดทำและรายงานข้อมูลดังต่อไปนี้ไปยังฝ่ายกำกับและตรวจสอบสถาบันการเงินเฉพาะกิจ สายกำกับสถาบันการเงิน 2 ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยผ่านระบบบริการส่งข้อมูลเพื่อการกำกับและตรวจสอบ หรือจัดส่งเป็นหนังสือมายังธนาคารแห่งประเทศไทย ทั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยอาจสั่งให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจรายงานข้อมูลเพิ่มเติม นอกจากที่กำหนดก็ได้

(1) รายงานการไม่ปฏิบัติตามและแก้ไขสิ่งที่ธนาคารแห่งประเทศไทยตรวจพบ โดยให้รายงานตามระยะเวลาที่คำสั่งการของธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

(2) รายงานและตรวจสอบกระบวนการรายงานการติดตามข้อร้องเรียนเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการและผู้บริหารระดับสูง และความคืบหน้าการดำเนินคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของหน่วยงานรัฐอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยหากสถาบันการเงินเฉพาะกิจทราบเรื่องเป็นครั้งแรกให้รายงานไปยังธนาคารแห่งประเทศไทยโดยเร็ว และให้รายงานธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อทราบความคืบหน้าทุก 6 เดือน และภายใน 15 วันนับแต่วันทราบความคืบหน้าเพิ่มเติม

(3) รายงานการทุจริต โดยเนื้อหาของการรายงานทุจริตควรครอบคลุมประเด็นที่สำคัญ และมีรายละเอียดอย่างน้อยดังนี้ วันที่เกิดเหตุ หน่วยงานที่เกิดเหตุ ข้อเท็จจริง รายละเอียดของเหตุการณ์ จุดอ่อนหรือข้อบกพร่องที่พบ การแก้ไขจุดอ่อนและข้อบกพร่องดังกล่าว ผลการพิจารณาหรือข้อยุติของกรณีที่เกิดขึ้น หากเป็นกรณีที่ซับซ้อนและใช้เวลานานในการพิจารณา ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจแจ้งระยะเวลาที่คาดว่าจะแก้ไขกรณีดังกล่าวเสร็จสิ้นด้วย ดังนี้

(3.1) หลักเกณฑ์พิจารณา ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจรายงานการทุจริตในกรณีที่เกิดเหตุการณ์ตามข้อใดข้อหนึ่ง ดังนี้

(3.1.1) กรณีที่ปรากฏเป็นข่าวทุกกรณี เช่น ข่าวที่แพร่หลายในสังคม หรือสื่อออนไลน์ หรืออยู่ในความสนใจของสาธารณชน เป็นต้น

(3.1.2) กรณีที่เป็นข้อพิพาทกับลูกค้าที่ไม่สามารถจัดการปัญหาได้โดยเร็วหรือเหตุการณ์มีความซับซ้อน เช่น การสูญหายของเงินในบัญชีเงินฝากของลูกค้าทุกกรณี

ที่สถาบันการเงินเฉพาะกิจไม่สามารถตกลงกับลูกค้าได้ภายใน 3 วันทำการ นับจากวันที่ได้รับแจ้งข้อร้องเรียนดังกล่าว

(3.1.3) กรณีการทุจริตทั้งที่เกิดจากพนักงาน หรือบุคคลภายนอก ที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สิน หรือชื่อเสียงของสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่เกินระดับความเสียหายขั้นต่ำ (Threshold) ที่สถาบันการเงินเฉพาะกิจแต่ละแห่งกำหนด

อย่างไรก็ดี การตรวจสอบกรณีการกระทำทุจริตเป็นหน้าที่ของฝ่ายงานกำกับการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ หน่วยตรวจสอบภายใน หรือหน่วยงานที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งหากหน่วยตรวจสอบภายในเป็นผู้พบประเด็นดังกล่าว ให้แจ้งธนาคารแห่งประเทศไทยทราบโดยเร็ว และประสานกับหน่วยงานภายในที่เกี่ยวข้อง เพื่อไม่ให้เกิดการรายงานซ้ำซ้อน

(3.2) ความถี่ของการรายงาน

(3.2.1) กรณีที่มีความเสียหายรุนแรง หรือเป็นที่สนใจของสาธารณชน ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจรายงานไปยังฝ่ายกำกับและตรวจสอบสถาบันการเงินเฉพาะกิจสายกำกับสถาบันการเงิน 2 ธนาคารแห่งประเทศไทยทันที

(3.2.2) กรณีที่มีความซับซ้อน และใช้ระยะเวลาในการตรวจสอบ ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจรายงานธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นประจำทุกไตรมาสนับแต่วันที่ตรวจสอบพบและเมื่อได้ข้อยุติในกรณีดังกล่าว หรือตามกำหนดเวลาที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นสมควร

3.3.5 การจัดทำ และการควบคุมและจัดเก็บเอกสาร

(1) การจัดทำเอกสาร

(1.1) กฎบัตร แผนการตรวจสอบ และคู่มือปฏิบัติงานต่าง ๆ ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจจัดทำกฎบัตร แผนการตรวจสอบ และคู่มือปฏิบัติงานที่สำคัญเพื่อใช้เป็นแนวทางในกระบวนการตรวจสอบภายใน โดยพิจารณาเนื้อหาให้สอดคล้องกับขนาด ลักษณะและความซับซ้อนของธุรกิจ และกิจกรรมของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ และควรพิจารณาทบทวนกฎบัตร แผนการตรวจสอบ และคู่มือปฏิบัติงานดังกล่าวอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

(1.2) กระดาษทำการ (Working Papers) ควรมีเนื้อหาที่สมบูรณ์ และมีรายละเอียดเพียงพอสำหรับการสอบทานความเหมาะสมและความถูกต้องในการปฏิบัติงาน

ตรวจสอบภายใน โดยอย่างน้อยควรระบุวัตถุประสงค์การตรวจสอบ ความเสี่ยง ระยะเวลาที่ใช้ในการตรวจสอบวิธีการตรวจสอบ และผลการตรวจสอบ

(1.3) รายงานผลการตรวจสอบภายใน (Audit Report)

สถาบันการเงินเฉพาะกิจควรจัดทำผลการตรวจสอบภายในที่รวดเร็ว ทันเวลา โดยอย่างน้อยควรครอบคลุมประเด็นปัญหาสำคัญที่ตรวจสอบพบ คำอธิบายที่ระบุระดับความเสี่ยง ผลกระทบ แผนหรือแนวทางการปรับปรุง รวมทั้ง ระยะเวลาและกระบวนการติดตามความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

(2) การควบคุมและจัดเก็บเอกสาร สถาบันการเงินเฉพาะกิจควรมีระบบจัดเก็บ และเรียกดูเอกสารที่ใช้ในการตรวจสอบภายในที่ใช้งานได้อย่างสะดวก โดยกำหนดชั้นความลับของเอกสารแต่ละประเภท และควบคุมสิทธิอนุมัติการเปิดเผยเอกสารดังกล่าวให้สอดคล้องตามระเบียบปฏิบัติภายใน

3.3.6 การใช้บริการจากผู้ให้บริการสนับสนุนการประกอบธุรกิจ (Business Facilitator)

สถาบันการเงินเฉพาะกิจสามารถใช้บริการจากผู้ให้บริการสนับสนุนการประกอบธุรกิจสำหรับงานตรวจสอบภายในได้ โดยสถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลการใช้บริการจากผู้ให้บริการสนับสนุนการประกอบธุรกิจ (Business Facilitator) ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ